

Tuinenpark Ons Buiten
Pal Maletterstraat 64
3573PH Utrecht

augustus 2020

AGENDA

In verband met het coronavirus zijn sommige activiteiten uitgesteld. Op de volgende pagina staat de agenda van het algemeen werk, dat in iets aangepaste vorm door gaat.

VERENIGING

E-mail adres bestuur:
secretariaat@onsbuitenutrecht.nl

COLOFON

redactie@onsbuitenutrecht.nl
Jaap Tichler & Viola Hubrecht

rupes van het Oranjetipje

PRIJSWINNENDE FOTO

De prijswinnende foto van het jaar 2020-2021 is gemaakt door Ans Hobbelink. De foto kreeg van alle bezoekers in 't Buitenhuis de meeste stemmen. Ook populair was een foto van de nieuwe geitjes, het was een ware nek-aan-nek race. De winnende foto wordt afgedrukt op canvas en zal een jaar het clubgebouw sieren. Daarna mag de fotograaf hier een andere bestemming voor zoeken. Volgend jaar is er weer een fotowedstrijd. Maak nu alvast jouw foto op landscape formaat. De foto moet een relatie hebben met het tuinenpark en qua kleur en compositie goed passen in de inrichting van 't Buitenhuis.

de winnende foto van het Oranjetipje, door: Ans Hobbelink

HET ORANJETIPJE

Ans over haar prijswinnende foto: 'Deze vroege vlinder vliegt vanaf midden april tot ongeveer eind mei. Eerst komen de mannetjes, te herkennen aan hun oranje tipjes. De vrouwtjes die geen oranje tipjes hebben verschijnen kort erna. Hun naam is: *Anthocharis Cardamines*. Heel fijn dat mijn prijswinnende foto van het oranjetipje nu uitvergroott in 't buitenhuis te zien is.' De foto van het vrouwtje hing drie jaar gelden op dezelfde plek.

Het Oranjetipje komt gelukkig steeds vaker voor in Nederland, ook in de steden. Onze volkstuinen kunnen daaraan een fijne bijdrage leveren door beplanting van de zogenaamde kruisbloemigen. Denk dan aan Judaspenning, Damastbloem, Look zonder look en Pinksterbloem die allen rond deze tijd in bloei staan. De vlinders eten van deze bloemen en leggen er hun eitjes op. De rupsjes voeden zich met de jonge zaaddozen en zijn na een week of vier volgroeid. Reden genoeg om het prille vlindergeluk niet te verstoren en de uitgebloeide plant met rust te laten. In een plant of struik die in de winter blijft staan gaan ze zich verpoppen. Na negen maanden komt de volgroeide vlinder tevoorschijn uit de pop. Zo wordt je tuin een kraamkamer voor deze mooie vlinders.

ALGEMEEN WERK

Blok3	datum	tijd
zaterdag	8 aug.	10.00 - 13.00
zondag	23 aug.	13.00 - 16.00

Blok 4	datum	tijd
maandag	7 sep.	18.00 - 21.00
zaterdag	19 sep.	8.30 - 11.30
zaterdag	3 okt.	10.00 - 13.00
zaterdag	17 okt.	14.00 - 17.00
zaterdag	7 nov.	10.00 - 13.00

inhalen: za. 21 nov. 10.00 - 13.00

Bestrijding

Bestrijding is van groot belang, gericht op het uitputten van de woekeraar en een kwestie van 'de lange adem'. De bestrijding kan een aantal jaar in beslag nemen, een consequente aanpak is daarvoor nodig.

De tips:

1. Verwijder heel secuur en zo snel mogelijk de nieuw opkomende planten en neem de wortels mee.
2. Put de zich gevestigde plant uit door wekelijks handmatig de plant met wortels en al te verwijderen.
3. Voer de resten van de duizendknoop af via het restafval. Gooi de resten NIET op de composthoop of bij groenafval elders in de tuin. Een klein wortelstukje groeit weer uit tot een nieuwe haard.
4. Weet dat de wortels tot aan het grondwater kunnen reiken. Weggraven kan daarom eigenlijk alleen als de plant zich net genesteld heeft. Wees er tijdig bij.

Kokend water tast de wortels niet aan, het groen zal er wel even onder lijden.

JAPANESE DUIZENDKNOOP

Door Hanneke van Dijk

Op ons tuinenpark is er in verschillende tuinen Japanse duizendknoop - *Fallopia Japonica* - aangetroffen. De Japanse duizendknoop is een zeer invasieve, groeiachtige exoot die, eenmaal gevestigd, erg moeilijk weg te krijgen is. De plant heeft in ons land geen natuurlijke vijanden en verspreidt zich daardoor makkelijk en snel en kan veel ecologische en materiële schade veroorzaken. De verspreiding gaat via de wortelstokken, die in korte tijd dicht bij elkaar staande stengels met groot bladoppervlak vormen. De plant kan een hoogte van 2 tot 3 meter bereiken. In de herfst/winter sterven de bovengrondse delen af.

De Japanse duizendknoop heeft de volgende kenmerken:

- Het jonge, net uitkomende blad is roodbruin van kleur
- De nerven zijn in het voorjaar rood
- Het blad is groen
- De stengel zigzagt enigszins
- De bladeren staan om en om op de stengel
- De stengels zijn bedekt met rode vlekjes
- De stengels zijn van binnen hol
- De bloei is van augustus tot oktober met witte, overigens steriele, bloemen
- De wortels zijn van binnen oranje
- Uit de wortelknop komen, asperges lijkende, witte uitlopers

jong blad van de Japanse Duizendknoop

Voor meer informatie over de Japanse duizendknoop zie:

<https://bestrijdingduizendknoop.nl/>

<https://www.utrecht.nl/wonen-en-leven/parken-en-groen/groenonderhoud/aanpak-aziatische-duizendknoop/>

Flitsnieuws

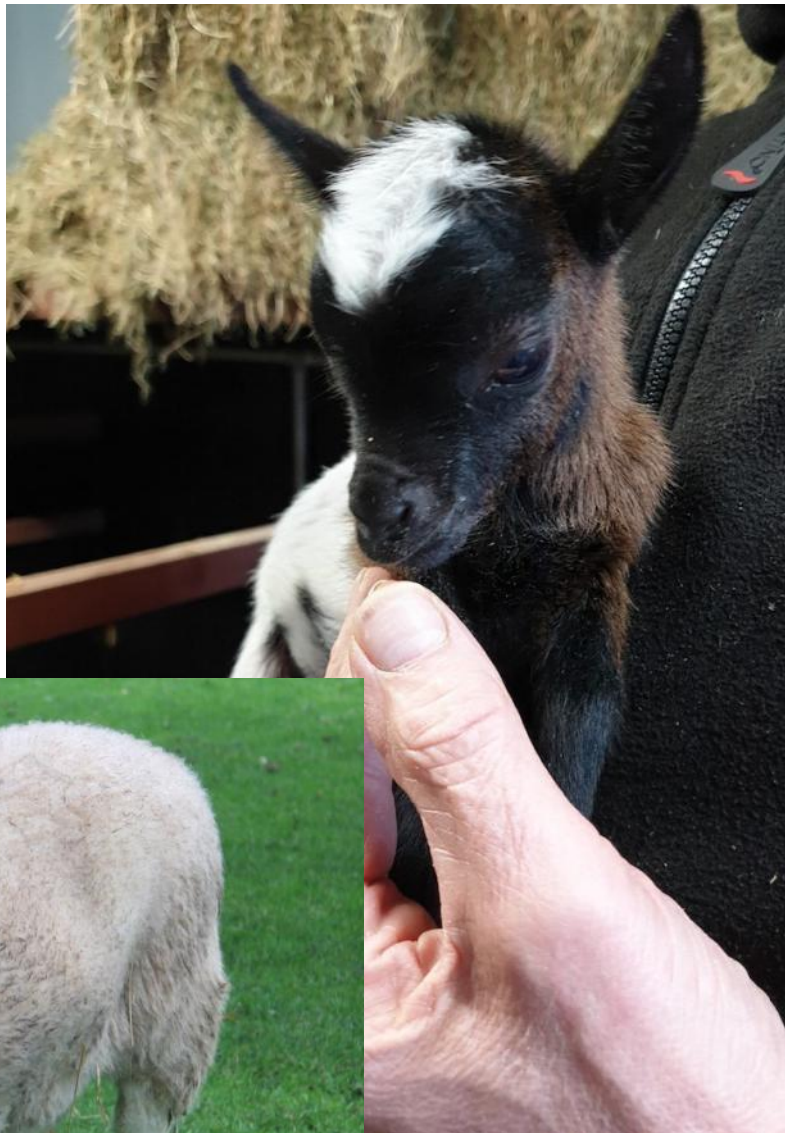
NIEUWS VAN DE DIERENWEIDE

Door Leo Lenz en Paul Klein Kiskamp

Familie Stippel

Na het overlijden van de geit Ageeth, afgelopen maart, werd het stil op de weide. Er mocht wel wat nieuw leven komen. Half mei verwelkomden wij een moeder geit met twee jongen. Vanwege hun tekening werden ze al snel familie Stippel gedoopt. Natuurlijk heeft elk familielid een eigen naam. De moedergeit heet Lieve, het bokje Boet en zijn zusje heet Aagje.

Zo'n bokje is leuk, maar wordt wel een keer geslachtsrijp. Nieuwe geitjes staan niet op de planning. Daarom zal Boet in augustus gecastreerd worden. Zo voorkomen we ook klachten over de sterke geur die volwassen bokken produceren.

Wolly

Wolly overleden

Veel van onze dieren zijn inmiddels behoorlijk op leeftijd. Zo hebben we half juni moeten besluiten Wolly in te laten slapen. Door artrose kon ze nauwelijks nog lopen. In de winter begonnen we haar regelmatig te behandelen met een pijnstiller. Maar het effect werd steeds minder. Wolly kwam op sommige dagen niet eens meer de stal uit om te grazen.

Kwik, Kwek en Kwak

Ook onze Orpington eenden zijn inmiddels behoorlijk op leeftijd (8 jaar). In maart leek het er even op dat de woerd (mannetjesceend) erg ziek was en het niet zou gaan halen. Toch is hij weer beter geworden. Onlangs hebben wij drie nieuwe, jonge Orpington eendenkuikens gekocht om de groep weer te versterken. Een mannetje en twee vrouwtjes. Voor de eigen veiligheid zaten ze eerst onder het net naast het kippenhok, maar inmiddels kun je ze zien op een afgezet deel van de weide. Binnenkort zijn ze groot genoeg om de grote weide op te gaan en zich aan te sluiten bij hun oudere soortgenoten.

vlnr. Kwek, Kwak, Kwik

Voer de dieren niet

Een dringend verzoek van Paul Klein Kiskamp

Een ommetje park in coronatijd is extra leuk vooral nu er jonge geitjes zijn. Ondanks het uitdrukkelijk verzoek de dieren niet te voeren, komt dat ook de laatste tijd toch veel voor. Geiten kunnen enorm goed mekkeren en dat is dan voor de omwonenden minder leuk. Als de geiten gewend zijn om eten te krijgen als ze mekkeren zullen ze dat vaker gaan doen: ze beheersen de kunst van het zeuren. Hoe leuk het ook is om geitjes te voeren, de verzorgers van de dierenweide zien liever dat groente en onkruid alleen in de ruif op het pleintje gegooid wordt. 'Laten we samen kinderen leren de dieren niet te voeren, en we vragen de gebruikers van de kweekvelden het goede voorbeeld te geven.'

Roodkopganzen en Orpington eenden

Roodkopganzen

De eendenkuikens hebben vriendschap gesloten met nog andere nieuwe bewoners van de dierenweide. Ook de roodkopganzen hebben namelijk een verjongingskuur ondergaan. Vorig jaar was een van de ganzen weggevlogen. Van het drietal dat overbleef raakte één gans geïsoleerd. Om de groep weer op sterkte te brengen, besloten we vier dieren van dezelfde leeftijd aan te schaffen en de oude ganzen terug te brengen naar de hobby-fokker waar ze vandaan kwamen. Drie daarvan zitten nu bij de Orpingtons. De vierde had een wond aan zijn poot en rust nu nog bij de fokker. Als hij daar volledig is hersteld, komt hij de groep versterken.

Dierenweide wordt Tuin van het jaar

De grootste verrassing van dit jaar: de dierenweide heeft de trofee voor de “Best onderhouden tuin van het jaar” gewonnen. De prijs is een wisselbeker en wordt sinds 1963 elk jaar uitgereikt aan de mooiste tuin op Ons Buiten! Bob Greve en Bob Bayer (tuin 103), houders van de bokaal 'Tuin van het Jaar 2019' hebben tijdens de Algemene Ledenvergadering de bokaal overgedragen aan de dierenweide. Bob daarover: ‘Hoe langer ik op de tuin kom, hoe meer ik me verwonder. Zoveel prachtige tuinen en zo gevarieerd! Hoe meer je kijkt, hoe meer je weet, hoe meer je ziet. Geen gemakkelijke keuze, die tuin van het jaar! Toch is er één die er uitspringt: de diertuin. De nooit aflatende verzorging, de aandacht voor elk detail, het onberispelijke onderhoud, de sprookjesachtige aanblik en natuurlijk de dieren. Ik sprak eens met een bezoeker die kwam kijken of Ons Buiten iets voor hem was en hij vertelde dat hij dierenarts in ruste was. Op mijn vraag of hij dan wellicht iets kon betekenen voor de dierenweide zei hij dat er voor hem niets te doen was gezien de blakende gezondheid waarin de dieren verkeerden. Daarom gaat de tuin van het jaar naar Paul en zijn 14-koppig team die elke dag bezig zijn de weide zo mooi te houden als hij nu is. Van harte gefeliciteerd!’

dierenweide vanuit de lucht

Grote donatie via AH-statiegeld aan de dierenweide

Wie flessen met statiegeld bij Albert Heijn inlevert, kan de bon schenken aan een goed doel. In de maanden mei en juni bestond de mogelijkheid bij Albert Heijn in de Gaard het statiegeld van je flessen te doneren aan onze dierenweide. Zo zijn er talloze statiegeldbonnetjes in de speciale zuil naast de flessenautomaat terecht gekomen met een totale opbrengst van maar liefst €1.200,-!!!

Dat was een enorme verrassing. Het bestuur van Ons Buiten wil iedereen die zijn of haar bonnetje heeft

geschonken enorm bedanken. En uiteraard bedanken wij ook Albert Heijn dat wij deze mogelijkheid hebben gekregen!

Ook op andere manieren komen met grote regelmaat donaties binnen. Bij de caviawijde staat een informatiebord met een QR-code. Bezoekers kunnen de code scannen met hun mobieltje, waarna ze een bedrag kunnen schenken aan de dierenweide. Het is fijn om te zien dat de inzet voor de dierenweide breed wordt gewaardeerd. Uiteraard willen wij ook deze bezoekers hartelijk danken voor deze steun.

Dat er op Ons Buiten meer gebeurt dan tuinieren is te zien aan de creatieve uitspattingen op deze foto's. Ze zijn gemaakt door Vivian. In de tuin van Marian (tuin 17) hangt sinds kort een vogelflat van afvalhout. Deze creatie is ontworpen en gemaakt door Henny.

VOGELNEST, VOGELFLAT en VOGELDRINKBAK

Tijdens het opruimen van de loods kwam Henny een nestje van een roodborst tegen. Helemaal verborgen achter oude balken op een rand tegen de muur. Een nest met drie prachtige eieren. De vogels vliegen vast rond nu!

Op het terras van 't Buitenhuis, inmiddels ook in sommige tuinen staan ambachtelijk gemaakte betonnen vogeldrinkbakken in een patroon van groot hoefblad. Ze zijn te koop in de winkel en gemaakt door Henny. Wat zullen de vogels blij zijn met een drinkbak!

Henny maakt vogeldrinkbakken

MONUMENT JACQUES DRABBE

Door Anki Spronk

In mijn tuin (20) staat een monument ter nagedachtenis aan Jacques Drabbe. Jacques is op 2 juni 2012 op 83-jarige leeftijd overleden. Wat je ziet is een paal die ooit aan het einde van de trap stond die leidde naar de eerste verdieping van het huis waarin Jacques woonde. Jacques woonde aan de Nieuwegracht, was mijn overbuurman en een hele bijzondere man. Tot op hoge leeftijd heeft hij zich ingezet voor de LHBT-emancipatie en gestreden voor gelijkwaardigheid van niet-hetero's. Zelf heeft hij het moment bepaald dat hij met medicatie een einde aan zijn leven maakte. We hebben daar regelmatig samen over gesproken. Als ik koffie kwam drinken stond er altijd een klein taartje voor me klaar. Ik mis hem en daarom is dit mijn monument aan hem. Zijn vermogen heeft hij nagelaten aan het Gelders Landschap.

WONDERLIJKE WAARNEMINGEN

De schijnbeuk

Door Ans Hobbelink

Wandelaars zie ik even stil staan en glimlachen als ze het bordje bij mijn boom lezen. De *Nothofagus Antarctica*, oftewel de Schijnbeuk was ooit een prachtige boom in tuin 109. Waarschijnlijk 60 jaar oud geworden. Van die leeftijd zijn er maar een paar in Nederland. In het voorjaar bloeide de boom met nauwelijks zichtbare bloempjes, maar geurde wierookachtig. Hoog, met 7 stammen, en lichtdoorlatend met kleine blaadjes. Op een dag in 2015 viel er een stam vanaf, een jaar later nog eentje. Dat betekende einde boom. Hij ging scheef hangen en werd te gevaarlijk. Wat nu rest is een onderstam en met recht een echte schijnbeuk. En straks: een jong exemplaar ernaast!

Flitsnieuws

OPROEP

Wie weet er veel van Google Drive?

Een vraag van het bestuur

Het bestuur is op zoek naar een lid van de vereniging die ons de 'ins and outs' kan leren van Google Drive. Weet jij er veel van, je partner of je kind(eren)? Wij leren graag de 'tips and tricks' over, onder andere, het samen werken in een gedeelde digitale omgeving en de verschillende bevoegdheden die we kunnen toekennen. Wil je ons helpen stuur dan een mailtje naar: secretariaat@onsbuitenutrecht.nl

LEESTIPS

Leuke en leerzame LEESTIPS of een kijkje bij de burens nemen, zie

<https://avvn.nl/>

<https://www.depioniers.nl/index.php/menu-nieuws>

jonge Ransuil

RANSUILENFAMILIE IN ONS BUITEN (deel 2)

Door Leo Lentz

In de tuin van Servaas en Irene aan de Monnikskaplaan hangt een uilenkast. Deze is bevestigd aan de moerascipres in de hoop dat er een paartje bosuilen zou gaan nestelen. Dit voorjaar waren we blij verrast toen we dachten te ontdekken dat er geen bosuilen maar twee ransuilen besloten zich hier te nestelen. In de regel zoeken ransuilen een oud nest van kraaien of eksters op. Liefst hoog en goed beschermt in een naaldboom; en dat deden ze dus inderdaad. De boom die zij uitzochten stond in dezelfde tuin, een paar meter verderop. Hoog in die boom zag we dit voorjaar een nest met daarin zeker twee jongen. Moeder ransuil zat diep in het nest verstopt met haar jongen en vader ransuil hield in de naburige moerascipres een oogje in het zeil.

Een paar weken later verscheen het eerste jong op de rand van het nest en nog weer wat later op de tak rechts van het nest. Goed zichtbaar met de verrekijker en lekker pluizig in het uilendons. Het tweede jong volgde al spoedig. Vanaf dat moment stonden we regelmatig overdag en 's avonds laat te turen naar de boom en te luisteren naar de geluiden van de twee jonge uilen. Zodra die groot genoeg zijn om uit het nest te klimmen, zwerven ze rond het nest op de takken van dezelfde of een naburige boom. Niet voor niets spreken we dan van takkelingen. Maar of ze daar wel veilig zijn, was natuurlijk de vraag. Ze zijn een lekkere jonge hap voor kraaien, eksters en valken. Vermoedelijk was het de storm die op een nacht een van de takkelingen de boom uit blies. Hij werd onder de boom dood aangetroffen. Misschien wel doodgebeten door een kat.

Het andere jong leefde nog en begon wat brutaler rond te zwerven, luid bedelend om muizen als de schemering inviel. 's Avonds laat kon je, als je geluk had, een van de ouders zien rondvliegen en onverwacht op de tak van het jong zien landen om een muis over te dragen. Dat ging gepaard met een luid roepen van ouder en kind. Op het nest viel niks meer waar te nemen. Vader en moeder waren overdag ook nergens meer te zien. Die kwamen 's avonds af op het roepen van het jong. Dat jonge dier groeide goed en kon soms overdag ineens uitstekend bekeken worden. Zoals op een zaterdagmiddag, begin juli, toen hij op een tak zat bij een bruggetje van de Heimans en Thijsselaan (zie foto). Diverse wandelaars liepen niets vermoedend vlak onder de uil, die daar ruim een uur onverstoord op zijn tak zat.

Het voeren duurt meestal een week of tien, dan moet de jonge uil zelf zijn kostje zien te vangen. Sinds half juli horen we 's avonds geen bedelroep meer in het park. Onlangs klonk er nog wel een schrille kreet van een vrouwtjesuil. Misschien was dat de jonge ransuil die luid te kennen gaf dat Tuinenpark Ons Buiten geslaagd was in een mooi broedsucces van deze bijzondere vogel.